

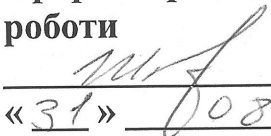
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з навчально-методичної
роботи**

 **Ярослав ШТАНЬКО**
«31» 008 2026 р.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

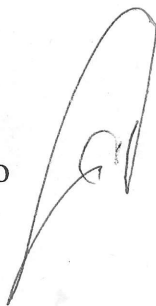
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Право»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання:	V, VI

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

к.ю.н., доцент, доцент кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького



Сергій РЕПЕЦЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
протокол № 1 від 28.08.2026 р.
В.о. завідувача кафедри



Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП



Михайло МЕЛЬНИКОВИЧ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31.08.2026 р.

e-mail	repetskyi.serhii@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	201
Посилання на сайт	<u>Сергій Репецький</u>
Сторінка курсу в СДО	<u>Кримінальне право України.</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Кримінальне право України. Особлива частина»

Кримінальне право України – одна з найважливіших дисциплін кримінально-правового циклу, що викладається у ВНЗ України. Досконале знання кримінального законодавства нашої держави є необхідною умовою успішної роботи за фахом. Для того щоб правильно організувати боротьбу зі злочинністю, необхідно визначити, які негативні, несприятливі діяння, що вчиняються людьми, є настільки небезпечними для суспільства, щоб законодавець міг їх визнати кримінальними правопорушеннями, а також визначити покарання, що можуть бути призначені судом від імені держави за вчинення таких діянь.

Такі визначення дістають своє вираження в нормах Особливої частини Кримінального кодексу України, предметом якої є вивчення кримінально-правових норм, що вказують на конкретні кримінальні правопорушення та практики їх застосування, проведення юридичного аналізу і визначення ступеня ефективності таких норм та їхніх груп, вдосконалення кримінально-правової політики у згаданій сфері, а також здійснення правильної та точної кваліфікації кримінальних правопорушень.

Мета та завдання навчальної дисципліни: засвоїти здобувачами законодавчі визначення основних положень Особливої частини Кримінального кодексу, сформувані навички та уміння щодо правильного застосування отриманих теоретичних знань при вирішенні конкретних ситуаційних задач.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- систему Особливої частини Кримінального кодексу України та кримінального права України;
- кримінально-правову характеристику складів кримінальних правопорушень, передбачених Особливою частиною Кримінального кодексу України;
- правила кваліфікації кримінальних правопорушень;
- роз'яснення Пленуму Верховного Суду України з питань застосування норм особливої частини Кримінального кодексу України;

- зміст положень та інститутів Особливої частини кримінального права України та їх взаємозв'язок;
- нормативні визначення основних понять Особливої частини Кримінального кодексу України;
- наукові визначення понять Особливої частини кримінального права, які не мають нормативного закріплення;
- позицію слідчої та судової практики стосовно питань застосування положень Особливої частини Кримінального кодексу України;
- стан основних проблем науки кримінального права.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- тлумачити положення Кримінального кодексу України, належно володіючи при цьому кримінально-правовими категоріями та поняттями;
- вирішувати питання про кримінальну протиправність та караність суспільно-небезпечних діянь з врахуванням положень Загальної частини кримінального права України;
- визначати зміст елементів складу конкретних кримінальних правопорушень та ознак, що їх характеризують;
- на основі отриманих знань правильно застосовувати положення Кримінального кодексу України при вирішенні конкретних питань.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Право»).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 11. Мати базові навички риторики.
ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
СК7. Здатність застосовувати норми	ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні

та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини	ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	5, 6		
Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	52 (в годинах)	22 (в годинах)
	семінари, практичні	50 (в годинах)	24 (в годинах)
Самостійна робота		168 (в годинах)	224 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	залік, екзамен 0,5/0,5 (в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни¹:

Пререквізити	Постреквізити
Теорія держави та права	Кримінальне процесуальне право
Конституційне право України	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень
Адміністративне право України	
Кримінальне право України. Загальна частина	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права (1 год.).

Поняття Особливої частини кримінального права та її значення. Співвідношення Загальної і Особливої частин кримінального права. Система Особливої частини кримінального законодавства України. Норми, що визначають ознаки певних видів кримінальних правопорушень та (або) окремих їх різновидів, та особливості їх змісту.

Норми, що визначають межі караності за певні види кримінальних правопорушень та (або) окремі їх різновиди, та особливості їх змісту.

Норми, що передбачають звільнення від кримінальної відповідальності за певні види кримінальних правопорушень (окремі їх різновиди), та особливості їх змісту.

Самостійне вивчення: критерії систематизації. Джерела судової практики. Значення правильної кваліфікації для здійснення правосуддя [1, 3, 5, 7].

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України (2 год.).

¹ тільки для обов'язкових дисциплін

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: окремі різновиди злочину, особливості їх окремих форм.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. Об'єктивна та суб'єктивна сторони злочину.

Державна зрада. Загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм.

Колабораційна діяльність.

Пособництво державі-агресору.

Посягання на життя державного чи громадського діяча. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочину.

Диверсія. Загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм.

Шпигунство. Поняття шпигунства. Суб'єкт шпигунства. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Самостійне вивчення: Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. [1, 3, 5, 7].

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи (4 год.).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти життя особи. Поняття вбивства та його види. Ознаки вбивства. Безпосередній об'єкт вбивства. Момент початку та припинення життя.

Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин.

Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину.

Характерні ознаки такого вбивства.

Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Конструкція складу цього злочину. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство, та їх зміст.

Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин і його види.

Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану.

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Конструкція складу цього злочину. Потерпілий та час вчинення злочину. Суб'єкт злочину.

Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Конструкція складу цього злочину. Психічне ставлення суб'єкта до смерті потерпілого.

Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Відмежування цього виду вбивства від інших злочинів, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Кваліфікуюча ознака такого вбивства.

Доведення до самогубства. Жорстоке поводження, шантаж, систематичний протиправний примус або систематичне приниження людської гідності як ознаки об'єктивної сторони. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Погроза вбивством. Реальність погрози як умова відповідальності. Кваліфікуюча ознака.

Поняття й види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень. Розлад здоров'я як ознака окремих видів тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака окремих видів тілесних ушкоджень.

Умисне тяжке тілесне ушкодження. Зміст ознак тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки цього злочину. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження і його ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття, види та ознаки.

Побої і мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень. Кваліфікуючі ознаки.

Домашнє насильство: особливості об'єкта та об'єктивної сторони, співвідношення з іншими кримінальними правопорушеннями проти здоров'я особи.

Катування. Поняття катування. Мета вчинення злочину. Кваліфікуючі ознаки. Співвідношення катування, умисного заподіяння тілесних ушкоджень та нанесення побоїв.

Залишення в небезпеці. Момент закінчення злочину. Свідомість як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Відмінність цього злочину від залишення в небезпеці.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей.

Самостійне вивчення: Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Зараження венеричною хворобою. Незаконне проведення абортів або стерилізації. Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Незаконне проведення дослідів над людиною. Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Незаконне розголошення лікарської таємниці. [1, 3, 5, 7].

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи (2 год.).

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Конструкція складу злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Захоплення заручників. Дії, що утворюють об'єктивну сторону цього злочину. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину. Співвідношення з незаконним позбавленням волі або викраденням людини.

Незаконне поміщення в заклад для надання психіатричної допомоги. Завідомість як ознака цього злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Торгівля людьми. Особливості змісту окремих ознак складів злочину. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Потерпілий від злочину. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Самостійне вивчення: Насильницьке зникнення. Підміна дитини. Експлуатація дітей. Примушування до шлюбу [1, 3, 5, 7].

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статеві свободи та статеві недоторканності особи (2 год.).

Кримінальні правопорушення проти статеві свободи та статеві недоторканності особи, їх загальна характеристика та види.

Зґвалтування. Юридична характеристика потерпілої особи та об'єктивної сторони основного і кваліфікованих складів злочину. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Сексуальне насильство: особливості основного складу злочину, співвідношення з іншими злочинами проти статеві свободи та статеві недоторканності особи.

Примушування до вступу в статевий зв'язок. Потерпілий від кримінального правопорушення. Момент закінчення цього кримінального правопорушення. Відмежування примушування до вступу в статевий зв'язок від зґвалтування і сексуального насильства.

Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Потерпілий від злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Розбещення неповнолітніх.

Самостійне вивчення: Домагання дитини для сексуальних цілей [1, 3, 5, 7].

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав й свобод людини й громадянина.

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача.

Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, викрадення, пошкодження, приховування або знищення

виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі. Об'єктивна сторона злочину. Момент закінчення даного злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму.

Порушення таємниці голосування. Характеристика діяння та спосіб його вчинення.

Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму. Особливості структури цього кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення (його специфіка для основного та кваліфікованого складів кримінального правопорушення). Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення недоторканості житла громадян. Поняття житла чи іншого володіння особи. Види дій. Характеристика інших дій, що порушують недоторканість. Суб'єкт даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Поняття таємниці листування. Види дій. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Умови притягнення до відповідальності.

Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Поняття тяжких наслідків як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт злочину.

Зловживання опікунськими правами. Характеристика діяння. Суб'єктивна сторона. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину.

Грубе порушення законодавства про працю. Особливості законодавчої структури даного кримінального правопорушення. Потерпілий від кримінального правопорушення. Види діянь. Характеристика іншого грубого порушення законодавства про працю. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення.

Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Поняття безпідставності невиплати. Зміст вини. Суб'єкт

кримінального проступку. Кваліфікуюча ознака. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення авторського права й суміжних прав. Предмет злочину. Види дій. Поняття матеріальної шкоди та її розміри. Суб'єктивна сторона злочину. Суб'єкт злочину.

Порушення недоторканності приватного життя.

Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Характеристика діяння. Момент закінчення даного злочину. Випадки правомірного присікання релігійних обрядів.

Самостійне вивчення: Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців. Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Примушення до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Грубе порушення угоди про працю. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідкування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Порушення права на безоплатну медичну допомогу [1, 3, 5, 7].

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності (4 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти власності. Предмет кримінальних правопорушень проти власності.

Загальні ознаки кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним оборотом чужого майна на користь винуватої особи чи третіх осіб («розкрадання»). Момент визнання кримінального правопорушення закінченим у складах окремих корисливих посягань на власність. Кількісні характеристики в складах корисливих посягань на власність. Кваліфікуючі ознаки «повторно», «проникнення в житло, інше приміщення чи сховище»: особливості кримінально-правового змісту у складах окремих корисливих посягань на власність.

Крадіжка. Поняття й ознаки. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Грабіж. Поняття й ознаки. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних злочинів.

Розбій. Поняття й ознаки. Особливості складу злочину за конструкцією об'єктивної сторони. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмінність розбою від насильницького грабежу.

Вимагання. Поняття й ознаки. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмінність вимагання від розбою та насильницького грабежу. Особливості кваліфікації розбою і вимагання при конкуренції кримінально-правових норм та за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Шахрайство. Поняття й ознаки. Способи вчинення шахрайства. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмінність шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрата. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від крадіжки та шахрайства.

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Ознаки діяння. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від шахрайства.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом. Ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Відмінність від співучасті у розкраданні.

Умисне знищення або пошкодження майна. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Самостійне вивчення: Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Погроза знищення майна [1, 3, 5, 7].

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності (1 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, що існують у паперовій формі, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів

Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Предмет злочину. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.

Шахрайство з фінансовими ресурсами. Предмет злочину. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Наслідки злочину. Відмінність від шахрайства та від ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів.

Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Предмет злочину. Ознаки об'єктивної сторони.

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Предмет злочину. Об'єктивна сторона. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Контрабанда культурних цінностей та зброї. Предмет злочину. Ознаки об'єктивної сторони.

Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги.

Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом.

Протидія законній господарській діяльності. Поняття протидії. Наслідки. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від вимагання.

Розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках. Поняття банківської та комерційної таємниці. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального поступку.

Самостійне вивчення: Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Доведення до банкрутства. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних

призначень або з їх перевищенням. Незаконна приватизація державного, комунального майна. [1, 3, 5, 7].

Тема 9. Кримінальні правопорушення проти довкілля (1,5 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Порушення правил екологічної безпеки. Особливості законодавчої конструкції, складу цього злочину. Види діянь суб'єкта злочину.

Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь.

Забруднення атмосферного повітря. Види діянь. Поняття забруднення. Наслідки. Відповідальність за утворення загрози настання наслідків. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил охорони вод. Особливості законодавчої конструкції складу цього злочину. Поняття забруднення. Наслідки цього злочину. Момент закінчення злочину.

Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисливих копалин. Особливості законодавчої конструкції складу злочину. Види діянь. Наслідки цього злочину. Момент закінчення.

Забруднення або псування земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього злочину. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Безгосподарське використання земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення.

Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу. Предмет цього злочину. Особливості законодавчої конструкції цього злочину. Поняття знищення й пошкодження. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Наслідки цього злочину. Момент закінчення.

Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу. Предмет цього злочину. Поняття незаконної порубки. Момент закінчення злочину. Місце як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Відмінність незаконної порубки від знищення або пошкодження лісових масивів.

Незаконне полювання. Особливості законодавчої конструкції. Види незаконного полювання. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне заняття рибним, тваринним або іншим водним добувним промислом. Особливості законодавчої конструкції. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони.

Самостійне вивчення: Незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка буришину. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель [1, 3, 5, 7].

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Терористичний акт. Поняття терористичного акту, його ознаки. Діяння та мета у складі терористичного акту. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму.

Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Поняття злочинної організації, її ознаки. Діяння у складі створення злочинної організації. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Сприяння учасникам злочинної організації та укриття їх злочинної діяльності. Поняття й види заздалегідь не обіцяного сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.

Бандитизм. Поняття банди та її ознаки. Форми бандитизму. Суб'єкт злочину.

Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Поняття неправдивого повідомлення. Момент закінчення злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Предмет злочину. Види дій та спосіб їх вчинення. Суб'єктивна сторона, суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Предмет злочину та його значення для кваліфікації. Види діянь. Момент закінчення злочину. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Предмет злочину. Характеристика діяння. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт злочину.

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної або техногенної безпеки. Характеристика діяння. Наслідки злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Самостійне вивчення: Встановлення або поширення злочинного впливу. Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Фінансування тероризму. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. [1, 3, 5, 7].

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва (0,5 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Порушення вимог законодавства про охорону праці. Особливості законодавчої структури й конструкції складу цього кримінального правопорушення. Основний й додатковий об'єкт кримінального правопорушення. Загальна характеристика правил охорони праці. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Об'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Причинний зв'язок між діяннями й наслідками. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Наслідки злочину.

Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення.

Самостійне вивчення: Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки [1, 3, 5, 7].

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту (2 год.).

Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Поняття транспортного засобу. Види діянь. Причинний зв'язок та наслідки, їх характеристика. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт злочину.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння.

Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття транспортного засобу. Момент закінчення злочину. Суб'єкт злочину. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення чинних на транспорті правил.

Випуск в експлуатацію технічно-несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Види діянь. Наслідки злочину. Характеристика причинного зв'язку. Завідомість як ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину.

Самостійне вивчення: Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Примушення працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу [1, 3, 5, 7].

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Групове порушення громадського порядку. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального проступку. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Масові заворушення. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Хуліганство. Поняття та види. Момент закінчення кримінального правопорушення. Знаряддя хуліганства та їх вплив на кваліфікацію.

Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність хуліганства, вчиненого групою осіб, від групового порушення громадського порядку.

Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.

Місце вчинення. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки.

Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних злочинів.

Жорстоке поводження з тваринами.

Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Особливості предмета злочину. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних злочинів.

Створення або утримання місць розпусти і звідництво. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Види дій та момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від суміжних злочинів.

Самостійне вивчення: Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження. Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи [1, 3, 5, 7].

Тема 14. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення (4 год.).

Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушеннях.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття злочинних дій. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Об'єкту злочину. Предмет злочину. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки. Встановлення розміру.

Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт злочину. Предмет злочину. Наслідки. Ознаки суб'єктивної сторони.

Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт злочину. Предмет злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне публічне вживання наркотичних засобів. Об'єкт злочину. Предмет злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Організації або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Види діянь. Об'єкт злочину. Предмет злочину. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Види діянь. Об'єкт злочину. Предмет злочину. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Самостійне вивчення: Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або

прекурсорів. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу [1, 3, 5, 7].

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації (2 год.).

Розголошення державної таємниці. Предмет злочину. Поняття «державна таємниця». Об'єктивна сторона. Суб'єкт злочину. Відмінність від державної зради або шпигунства.

Втрата документів, що містять державну таємницю. Предмет злочину та його види. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни. Предмет злочину. Особливості об'єктивної сторони злочину. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від державної зради або шпигунства.

Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Види дій. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період. Поняття мобілізації. Суб'єкт злочину.

Самостійне вивчення: Ухилення від військового обліку або навчальних (спеціальних) зборів. Незаконне перетинання державного кордону України. Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю [1, 3, 5, 7].

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів (4 год.).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Потерпілий від цього кримінального правопорушення.

Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Відмежування опору від злісної непокори. Вина при вчиненні опору. Суб'єкт кримінального правопорушення. Зміст примушення потерпілого при вчиненні опору.

Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця. Потерпілий від цього кримінального проступку. Види впливу на потерпілого. Зміст вини, мотиву та мети при вчиненні злочину.

Погроза або насильство щодо особи, члена її сім'ї або близького родича у зв'язку зі здійсненням цією особою державної, громадської, службової чи професійної діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця. Поняття «працівник правоохоронного органу». Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовця. Поняття «посягання на життя». Відмінність цього злочину від умисного вбивства особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку.

Піддроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Мотив кримінального правопорушення.

Наруга над державними символами. Предмети злочину. Види діянь.

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Характеристика об'єктивної сторони злочину. Мета злочину.

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Види діянь. Мета самовільного присвоєння вказаних повноважень або звання посадової особи.

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Особливості законодавчої конструкції злочину. Суб'єкт злочину.

Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Потерпілі від цього кримінального правопорушення. Зміст

цивільно-правових зобов'язань. Об'єктивні прояви кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Самоправство. Поняття самоправства. Момент закінчення кримінального проступку. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального проступку.

Самостійне вивчення: Незаконне перешкодження організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Незаконне придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження. Перешкодження діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради. [1, 3, 5, 7].

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (2 год.).

Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж. Предмети злочину. Характеристика об'єктивних проявів злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Предмет злочину. Види діянь.

Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. Предмет злочину. Суб'єкт злочину.

Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. Предмет злочину. Особливості об'єктивних проявів злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Перешкодження роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.

Самостійне вивчення: Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї [1, 3, 5, 7].

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (4 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Зміст понять «зловживання владою», «зловживання службовим становищем», «зловживання повноваженнями» у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Зловживання владою або службовим становищем. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від суміжних злочинів.

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Службове підроблення. Предмет злочину. Види діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Службова недбалість. Поняття та види діянь. Наслідки. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Декларування недостовірної інформації.

Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття та ознаки неправомірної вигоди. Ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Незаконне збагачення.

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі.
Зловживання впливом. Ознаки діяння. Момент закінчення злочину.
Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
Провокація підкупу. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.
Самостійне вивчення: Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги [1, 3, 5, 7].

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя (4 год.).

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Завідомо незаконне затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Види дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Завідомість як ознака кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення права на захист.

Примушування давати показання. Поняття та види діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Поняття та види діяння. Момент закінчення злочину. Відмежування від суміжних злочинів.

Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу. Види дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Види діяння. Момент закінчення кримінального проступку. Час вчинення цього кримінального проступку. Суб'єктивні ознаки.

Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Види діяння. Момент закінчення кримінального проступку. Потерпілий від цього кримінального проступку. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Приховування злочину. Поняття та види діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Обставини, що виключають відповідальність за цей злочин. Відмінність від співучасті у злочині.

Самостійне вивчення: Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Порушення правил адміністративного нагляду [1, 3, 5, 7].

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення) (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види військових кримінальних правопорушень.

Поняття військового кримінального правопорушення. Відмежування військового кримінального правопорушення від дисциплінарного проступку.

Непокора. Об'єктивна сторона. Види діянь. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Невиконання наказу. Об'єктивна сторона та момент закінчення злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від непокори.

Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Види дій та момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Погроза або насильство щодо начальника. Види дій та момент закінчення злочину. Мотив злочину й його вплив на кваліфікацію. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину. Відмежування від суміжних злочинів.

Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Об'єктивна сторона та момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Самовільне залишення військової частини або місця служби.

Дезертирство. Об'єктивна сторона та момент закінчення злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від самовільного залишення військової частини або місця служби.

Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом. Об'єктивна сторона та момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Порушення правил поведінки зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Предмет злочину. Види діянь та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від суміжних злочинів.

Мародерство.

Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю.

Самостійне вивчення: Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання [1, 3, 5, 7].

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (4 год.).

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів.

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників.

Злочин агресії.

Геноцид. Поняття геноциду. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Злочини проти людяності.

Найманство. Поняття найманства. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Піратство. Поняття піратства. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Воєнні злочини. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Самостійне вивчення: Застосування зброї масового знищення. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Посягання на життя представника іноземної держави [1, 3, 5, 7].

Зміст практичних занять

Тема 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права (1 год.).

Поняття Особливої частини кримінального права та її значення.

Роль науки кримінального права в розкритті змісту норм Особливої частини кримінального права України.

Норми, що визначають ознаки певних видів кримінальних правопорушень та (або) окремих їх різновидів, та особливості їх змісту.

Норми, що визначають межі караності за певні види кримінальних правопорушень та (або) окремі їх різновиди, та особливості їх змісту.

Норми, що передбачають звільнення від кримінальної відповідальності за певні види кримінальних правопорушень (окремі їх різновиди), та особливості їх змісту.

Самостійна робота: критерії систематизації. Джерела судової практики. Значення правильної кваліфікації для здійснення правосуддя.

Тема 2. Злочини проти основ національної безпеки України (2 год.).

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України.

Злочини проти внутрішньої безпеки України.

Злочини проти зовнішньої безпеки України.

Самостійна робота: Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи (3 год.).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Кримінальні правопорушення проти життя особи.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.

Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя чи здоров'я особи.

Самостійна робота: Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Зараження венеричною хворобою. Незаконне розголошення лікарської таємниці. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи (2 год.).

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види.

Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Самостійна робота: Насильницьке зникнення. Підміна дитини. Експлуатація дітей. Примушування до шлюб.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи (2 год.).

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, їх загальна характеристика та види.

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, пов'язані із застосуванням насильства.

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, не пов'язані із застосуванням насильства.

Самостійна робота: Розбещення неповнолітніх. Домагання дитини для сексуальних цілей.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав й свобод людини й громадянина.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації виборчих та інших політичних прав громадян.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації особистих прав громадян.

Кримінальні правопорушення проти сім'ї.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації права на працю.

Кримінальні правопорушення проти релігії.

Самостійна робота: Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму. Примушення до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Грубе порушення угоди про працю. Поняття угоди про працю. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідкування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності (3 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти власності. Предмет кримінальних правопорушень проти власності.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності, пов'язані з оборотом чужого майна на користь винного чи інших осіб.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності, не пов'язані з оборотом чужого майна на користь винного чи інших осіб.

Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності.

Самостійна робота: Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Погроза знищення майна.

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності (1 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок заняття господарською діяльністю.

Кримінальні правопорушення у сфері промислового виробництва.

Кримінальні правопорушення у сфері фінансової діяльності.

Кримінальні правопорушення у сфері економічних інтересів держави.

Кримінальні правопорушення у сфері приватизації.

Кримінальні правопорушення у сфері вільного здійснення господарської діяльності.

Самостійна робота: Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Погроза знищення майна.

Тема 9. Кримінальні правопорушення проти довкілля (1,5 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку екологічної безпеки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку раціонального використання водних об'єктів, атмосферного повітря.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання землі та її надр.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання рослинного світу.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання тваринного світу.

Самостійна робота: Незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка буриштину. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з метою залякування населення і органів влади.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з використанням організованих форм посягань.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з порушенням правил поводження із загальнонебезпечними речовинами, матеріалами та предметами.

Самостійна робота: Фінансування тероризму. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва (0,5 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлені умови охорони праці.

Кримінальні правопорушення, що становлять підвищену небезпеку виробництва.

Самостійна робота: Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Злочини проти встановленого порядку водіння транспорту.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку забезпечення функціонування транспорту.

Самостійна робота: Примушення працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.

Кримінальні правопорушення проти моральності.

Самостійна робота: Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів

культурної спадщини. Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження. Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи.

Тема 14. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення (4 год.).

Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушеннях.

Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Самостійна робота: Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації (2 год.).

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку зберігання таємниці чи конфіденційної інформації.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку перетинання державного кордону, міжнародних польотів та порядку здійснення міжнародних передач товарів.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку формування Збройних сил України.

Самостійна робота: Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів.

Тем 16. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів (4 год.).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань, окремих громадян, пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів чи з перешкоджанням їх діяльності.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання спеціальних предметів, що використовуються органами влади.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян, не пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів.

Самостійна робота: Незаконне придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження.

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (2 год.).

Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж.

Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут.

Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації.

Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж

електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється.

Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.

Самостійна робота: Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (4 год.).

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Зміст понять «зловживання владою», «зловживання службовим становищем», «зловживання повноваженнями» у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Кримінальні правопорушення проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків (загальні).

Кримінальні правопорушення проти авторитету державного апарату, апарату підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності і пов'язані з ними.

Самостійна робота: Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя (4 год.).

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Кримінальні правопорушення проти конституційних принципів діяльності органів розслідування, прокуратури і суду.

Кримінальні правопорушення проти інтересів всебічного, повного й неупередженого розслідування і судового розгляду кримінальних справ.

Кримінальні правопорушення проти інтересів своєчасного присікання та розкриття злочинів.

Кримінальні правопорушення проти інтересів забезпечення неухильного виконання судових рішень.

Самостійна робота: Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Порушення правил адміністративного нагляду.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення) (2 год.).

Поняття, загальна характеристика й види військових кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти авторитету і правомірної діяльності військових формувань і правоохоронних органів.

Самостійна робота: Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (4 год.).

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Кримінальні правопорушення проти миру й безпеки людства.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку, що забезпечують дотримання міжнародних договорів та конвенцій.

Самостійна робота: Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Застосування зброї масового знищення. Злочини проти

осіб та установ, що мають міжнародний захист. Посягання на життя представника іноземної держави.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	168	224
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	38	44
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	70	70
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	20	40
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	40	70

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:²

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).



2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

² зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу



Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



4) щодо дотримання академічної доброчесності

«Положення про систему забезпечення академічної доброчесності» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



5) щодо використання штучного інтелекту

«Політика використання штучного інтелекту» визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³ «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності» містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики,

³ визначається політика використання ІІІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.



7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).⁴



№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Як протидіяти сексуальному насильству, пов'язаному з війною, та професійно надавати допомогу постраждалим: керівництво для фахівців та фахівчинь	«Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи»
2.	Протидія торгівлі людьми в Україні. Вплив війни	«Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання ⁵	Метод навчання	Метод оцінювання
--	--------------------------------	----------------------------------

⁴ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

⁵ для вибірових навчальних дисциплін вказується результат навчання

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	словесні наочні практичні проблемно-пошуковий	усний контроль тестовий контроль поточний контроль
ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	словесні наочні практичні проблемно-пошуковий	усний контроль тестовий контроль поточний контроль
ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	словесні наочні практичні проблемно-пошуковий	усний контроль тестовий контроль поточний контроль
ПРН 11. Мати базові навички риторики.	словесні	усний контроль
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	словесні наочні практичні проблемно-пошуковий	усний контроль тестовий контроль поточний контроль
ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	словесні наочні практичні проблемно-пошуковий	усний контроль тестовий контроль поточний контроль
ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	словесні наочні практичні проблемно-пошуковий	усний контроль тестовий контроль поточний контроль

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право України. Особлива частина» необхідно:

- 1) персональні комп'ютери, ноутбуки та/або мобільні пристрої з доступом до мережі Інтернет;
- 2) мультимедійне обладнання або інтерактивна панель для демонстрації навчального матеріалу;
- 3) доступ до офіційного веб-порталу парламенту України та інформаційно-пошукової системи «Законодавство України», Єдиного державного реєстру судових рішень, офіційного веб-сайту Верховного Суду та бази його правових позицій;
- 4) доступ до електронних бібліотечних та науково-інформаційних ресурсів;
- 5) програмне забезпечення для роботи з текстовими документами, презентаціями, таблицями та іншими цифровими матеріалами;
- 6) доступ до офіційних статистичних та інформаційно-аналітичних ресурсів Офісу Генерального прокурора України, Національної поліції України, НАЗК, Державної служби статистики України, Національного агентства України з питань державної служби, Верховного Суду та Єдиний державний веб-портал відкритих даних України;
- 7) цифрові інструменти та сервіси штучного інтелекту для пошуку, систематизації, аналізу й опрацювання навчальної інформації.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

<i>«незадовільно»</i>	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
<i>«задовільно»</i>	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
<i>«добре»</i>	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв’язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.
------------	---

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁶

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

⁶ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	76 – 82	C
Задовільно	68 – 75	D
	60 – 67	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ⁷

Основна література

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. – Т. 1. Загальні засади / П.С. Берзін. – 2-ге вид., виправл. та доповн. Київ, ВД «Дакор», 2019. 562 с.
2. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі : науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). Київ, 2019. 288 с.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посіб. Київ, 2014. 944 с.

⁷ обов'язково: враховувати вимоги [ДСТУ 8302:2015](#) (відповідно до [Наказу № 65, від 4.03. 2016](#)), [рекомендації](#) Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

4. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / за ред. М. І. Панова. Харків : Право, 2017. 360 с.
5. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с.
6. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Конспект лекцій / за заг. ред. В. В. Топчія. Ірпінь : Атіка, 2021. 411 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. Київ : Дакор, 2018. 1360 с.
8. Сухонос В. В Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В. В. Сухонос, Р. М. Білоконь, В. В. Сухонос (мол.) / за аг. Ред.. доктора юрид. наук, проф.. В. В. Сухоноса. Суми : ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2020. 672 с.

Додаткова література

1. Досудове розслідування незаконної порубки або незаконного перевезення, зберігання, збуту лісу : практ. poradnik / Є.О. Письменський, А.В. Коваленко, О.М. Пилипенко та ін. ; за ред. проф. В. В. Коваленка та проф. Є. О. Письменського. Івано-Франківськ : ФОП Голіней О.В., 2023. 203 с.
2. Дудоров О. О., Мовчан Р. О., Письменський Є. О. Кримінально-правова охорона лісу в Україні : монографія. Київ : Норма права, 2023. 520 с.
3. Дудоров О. О., Письменський Є. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти порядку використання та охорони атмосферного повітря і вод : практ. poradnik. (у питаннях та відповідях). Київ : Видавництво «Норма права», 2025. 240 с.
4. Габуда А. Репецький С. Криміналізація корупційних правопорушень у КК України та міжнародному праві: порівняльний аналіз / А. Габуда, С. Репецький // Підприємництво, господарство і право, 2020. Вип. 4. С. 283-287.
5. Габуда А., Репецький С. Правовий статус водіїв легкого персонального електротранспорту. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. 2024. №. 18 (30). С. 72–79
6. Злочини проти власності: правова кваліфікація і методика розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. Київ : ВД «Дакор», 2019. 448 с.
7. Карчевський М.В., Федюк В.В. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку у виданні

Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки в Україні: монографія / [В. І. Борисов, О. О. Пащенко, Д. П. Євтєєва та ін.]; за заг. ред. В. І. Борисова, О. О. Пащенка ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2024. 328 с.

8. Карчевський М. В. Кримінальне право в умовах цифрової трансформації. Від несанкціонованого доступу до «jailbreak» штучного інтелекту : монографія / Микола Карчевський ; Ун-т Короля Данила ; Ін-т інформації, безпеки і права Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2025. 176 с.

9. Кримінальні правопорушення проти довкілля (основні положення кримінально-правової характеристики) : навчальний посібник / О. О. Дудоров, Д. В. Каменський, Р. О. Мовчан, Є. О. Письменський / за ред. О. О. Дудорова, Р. О. Мовчана. Київ : Норма права, 2024. 468 с.

10. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін. ; за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.

11. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, пов'язаних із колабораційною діяльністю : практичний poradник / колектив авторів ; за заг. ред. д.ю.н., проф. засл. юриста України Максима Цуцкірідзе. Київ : Алерта, 2024. 212 с.

12. Письменський Є. О. Кримінально-правові проблеми протидії колабораційній діяльності : монографія. Київ : Алерта, 2024. 438 с.

13. Письменський Є. О. Кримінально-правова політика України під впливом факторів воєнного характеру та її віддзеркалення в експертній думці : монографія. Київ : Норма права, 2025. 212 с.

14. Репецький С.П. Кримінальні правопорушення терористичного спрямування в кримінальному законодавстві зарубіжних країн // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2021. №. 11 (23). С. 181-187.

15. Репецький С.П. Кримінальні правопорушення, пов'язані з продукцією порнографічного характеру в кримінальному законодавстві зарубіжних країн // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2022. №. 13 (25). С. 205-212.

16. Репецький С.П. Актуальні проблеми кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ:

Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2023. №. 15 (27). Т. 2. С. 299-306.

17. Репецький С., Габуда А. Актуальні проблеми адміністративної та кримінальної відповідальності за вчинення хуліганства. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. 2025. №. 19 (31). С. 396-405.

18. Репецький С. П. Кримінально-правова характеристика примушування до шлюбу (ст. 151-2 КК України): проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Наукові перспективи. 2026. № 5 (71). С. 1656-1669.

19. Розслідування колабораційної діяльності : практ. посібник / Є. О. Письменський, С. В. Головкін, А. В. Коваленко, В. В. Коваленко. Київ : ВД Дакор, 2023. 260 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1998 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Про судову практику у справах про необхідну оборону : Постанова Верховного Суду України від 26 квіт. 2002 р. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0001700-02>.

4. Про судову практику у справах проти життя і здоров'я людини : Постанова Верховного Суду України від 7 лют. 2003 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0002700-03>.

5. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи : Постанова Верховного Суду України від 30 трав. 2008 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0005700-08>.

6. Про судову практику у справах про злочини проти власності : Постанова Верховного Суду України від 06 лист. 2009 р. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0010700-09>.

7. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності : Постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0012700-05>.

8. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями : Постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0013700-05>.

9. Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також адміністративні правопорушення на транспорті : Постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05>.
10. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил : Постанова Верховного Суду України від 03 черв. 2005 р. № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-05>.
11. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом : Постанова Верховного Суду України від 15 квіт. 2005 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0005700-05>.
12. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність : Постанова Верховного Суду України від 27 лют. 2004 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0002700-04>.
13. Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності : Постанова Верховного Суду України від 25 квіт. 2003 р. № 3. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/va003700-03>.
14. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами : Постанова Верховного Суду України від 26 квіт. 2002 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0003700-02>.
15. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх : Постанова Верховного Суду України від 16 квіт. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/va005700-04>.
16. Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів : Постанова Верховного Суду України від 8 жовт. 2004 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0015700-04>.
17. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів : Постанова Верховного Суду України від 26 квіт. 2002 р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0004700-02>.
18. Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень» : Постанова Верховного Суду України від 26 груд. 2003 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0015700-03>.
19. Про судову практику у справах про хабарництво : Постанова Верховного Суду України від 26 квіт. 2002 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0005700-02>.

20. Про судову практику у справах про хуліганство : Постанова Верховного Суду України від 22 груд. 2006 р. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/va010700-06>